

Aika

13.02.2023 klo 10:08 - 13:17

Paikka

Siikasali, Pohjois-Pohjanmaan liitto, Poratie 5 A, Oulu tai Teams-etäyhteys

Käsitellyt asiat

Asia	Otsikko	Sivu
§ 17	Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
§ 18	Työjärjestyksen hyväksyminen	6
§ 19	Pöytäkirjantarkastajien valinta	7
§ 20	Maakuntajohtajan viran täyttäminen	8
§ 21	Edunvalvonta-asiat	10
§ 22	Pohjoisen ohjelman ja Pohjois-Pohjanmaan liiton hallitusohjelmatavoitteiden vaikuttamistoimet	11
§ 23	Valtion väyläverkon investointiohjelma vuosille 2024–2031	13
§ 24	Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava, valmisteluvaiheen palautekooste, yleisvastine ja etenemisaikataulu	15
§ 25	Selvitys: Tuulivoimarakentamisen vaikutukset Pohjois-Pohjanmaan maakotkapopulaatioon	26
§ 26	Sisäinen tarkastus vuonna 2022	29
§ 27	Alueellisen liikuntaneuvoston jäsenmuutos	31
§ 28	Pohjois-Pohjanmaan liiton edustajat Pohjois-Suomen neuvottelukunnassa, jäsenmuutos	32
§ 29	Muutokset maakunnan yhteistyöryhmän kokoonpanossa	33
§ 30	Tiedoksiantoasiat	35
§ 31	Maakuntajohtajan päätökset ajalta 7.1.-3.2.2023	36
§ 32	Toimiston antamat lausunnot ajalta 7.1.-3.2.2023	37

Osallistujat

Läsnä

Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Ylitalo Jussi	puheenjohtaja	
Aalto Esa	varapuheenjohtaja	
Hanhikorpi Tiina	jäsen	
Heikkilä Miika	jäsen	teams
Kailo Kaarina	jäsen	
Korkeakoski Mikko	jäsen	
Lehtonen Marjut	jäsen	
Markkanen Hanna	jäsen	§ 17-25, klo 10.08-12.58
Nahkanen Jari	jäsen	teams
Nikula Lauri	jäsen	§ 20-33, klo 10.18-13.17
Nurro Sari	jäsen	
Pylväs Juha	jäsen	
Simula Jenna	jäsen	teams § 17-23, klo 10.08-12.12

Muu läsnäolo

Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Talvitie Mari-Leena	maakuntavaltuuston pj.	§ 20-24, klo 10.24-12.18
Jussinniemi Jouni	maakuntavaltuuston 1. vpj.	
Haapaniemi Jarmo	maakuntavaltuuston 2. vpj.	
Okkonen Tuomas	maakuntavaltuuston 3. vpj.	teams § 17-24 klo 10.08-12.48
Heikkilä Matti	maakunnan yhteistyöryhmän pj.	

Turunen Martti	maakunnan yhteistyöryhmän vpj.	§ 17-25, klo 10.08-12.57
Erkkilä Markus	maakuntajohtaja	§ 17-26, 28-32
Keisanen Päivi	kehitysjohtaja	§ 17-19, § 21-33
Pitkänen Riitta	hallinto- ja henkilöstöjohtaja, pöytäkirjanpitäjä	
Tapaninen Ilpo	suunnittelujohtaja	
Hankivaara Arja	viestintä- ja hallintopäällikkö	
Heikkinen Petri	Eezy Personnel	§ 17-20 klo 10.08-10.36
Saarela Anu	tekninen avustaja	
Kuukasjärvi Mari	kaavoituspäällikkö	§ 24
Kylmänen Erika	ympäristöpäällikkö	§ 25
Nuutinen Elmo	hallinnon kehittämispäällikkö	§ 26

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus

Pöytäkirja on allekirjoitettu ja varmennettu sähköisesti.

Jussi Ylitalo, puheenjohtaja

Riitta Pitkänen, pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan tarkastus ja allekirjoittaminen on suoritettu sähköisesti.

Jari Nahkanen, pöytäkirjan tarkastaja

Sari Nurro, pöytäkirjan tarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja on tarkastamisen jälkeen nähtävillä Pohjois-Pohjanmaan liiton verkkosivuilla 16.02.2023 alkaen.

Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Mkh 13.02.2023 § 17

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan liiton hallintosäännön 118 § mukaisesti avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat, sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Pohjois-Pohjanmaan liiton hallintosäännön 110 § mukaisesti kokouskutsu ja esityslista on lähetettävä vähintään viittä päivää ennen kokousta, elleivät erityiset syyt ole esteenä. Kokouskutsu ja esityslista lähetetään sähköpostitse jäsenille, varajäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Maakuntahallituksen kokouskutsut lähetetään tiedoksi myös maakuntahallituksen varajäsenille ja jäsenkunnille.

Kuntalain 103 § mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Maakuntajohtajan esitys

Suoritetaan kokouksen avaus, todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Maakuntahallituksen puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.08.

Työjärjestyksen hyväksyminen

Mkh 13.02.2023 § 18

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan liiton hallintosäännön 120 § mukaisesti asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Maakuntajohtajan esitys

Hyväksytään ennalta lähetetty esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös

Hyväksyttiin ennalta lähetetty esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Mkh 13.02.2023 § 19

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan liiton hallintosäännön 130 § mukaisesti pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa pöytäkirjanpitäjä toimitilimen puheenjohtajan johdolla. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua toimitilimen jäsentä, jollei toimitilin ole muuta päättänyt.

Maakuntajohtajan esitys

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös

Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Jari Nahkanen ja Sari Nurro.

Maakuntajohtajan viran täyttäminen

Mkh 13.02.2023 § 20

470/01.01.00/2022

Asian esittely

Maakuntajohtajan virka tulee avoimeksi nykyisen maakuntajohtajan eron myötä 1.4.2023 lähtien.

Pohjois-Pohjanmaan liiton hallintosäännön 29 §:n mukaan maakuntajohtajan viran julistaa haettavaksi maakuntahallitus ja 30 §:n mukaan maakuntajohtajan valitsee maakuntavaltuusto.

Hallintosäännön 27 §:n mukaan maakuntajohtajalta vaaditaan tehtävään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja hyvä käytännön kokemus maakuntaliiton toimialaan kuuluvissa tehtävissä sekä johtamiskokemusta.

Maakuntahallituksen päätöksen 14.11.2022 § 163 mukaisesti maakuntajohtajan virka oli haettavana 7.12.2022–13.1.2023. Viran hakuilmoitus julkaistiin Pohjois-Pohjanmaan liiton verkkosivuilla, TE-palveluiden verkkosivuilla, Kuntalehden verkkojulkaisussa ja uutiskirjeissä, Kalevassa (11.12.2022 ja 8.1.2023) sekä Helsingin Sanomissa (11.12.2022).

Määräaikaan mennessä maakuntajohtajan virkaan tuli yhteensä yksitoista (11) hakemusta. Hakemustaan ovat hakuajan päättymisen jälkeen täydentäneet Tiina Rajala (24.1.2023) ja Mirja Vehkaperä (3.2.2023). Kaikki hakemukset liitteineen ovat maakuntahallituksen käytettävissä valintaprosessin ajan.

Maakuntahallituksen tukena on toiminut maakuntahallituksen 14.11.2022 § 163 nimeämä valmisteluryhmä, joka on kokoontunut 15.11.2022, 28.11.2022 ja 15.1.2023. Viran täyttöprosessiin on ostettu asiantuntijatyötä Eezy Personnelilta.

Maakuntahallitus päätti 16.1.2023 § 4 kutsua haastatteluun viisi (5) hakijaa: YTM Kimmo Hinno, OTM Jyrki Kaiponen, KTM, oikeusnotaari Ann-Mari Kemell, HTM Tiina Rajala ja FM Jussi Rämät. Haastattelut pidettiin Pohjois-Pohjanmaan liitossa 24.1.2023. Haastatteluihin osallistui maakuntahallituksen nimeämä haastatteluryhmä.

Haastatteluryhmä valitsi maakuntahallituksen 16.1.2023 § 4 antamalla valtuudella Eezy Personnelin toteuttamaan johtotason henkilöarviointiin kutsuttavaksi kolme (3) hakijaa KTM, oikeusnotaari Ann-Mari Kemellin, HTM Tiina Rajalan ja FM Jussi Rämetin.

Valmisteluryhmä kokoontuu 12.2.2023 kuulemaan henkilöarviointien tulokset ja tekemään oman esityksen maakuntahallituksen puheenjohtajalle/maakuntahallitukselle maakuntajohtajan virkaan valittavaksi henkilöksi.

(Valmistelija: hallinto- ja henkilöstöjohtaja Riitta Pitkänen, p. 050 505 2260)

Maakuntahallituksen puheenjohtajan esitys

Maakuntahallitus:

1. merkitsee tiedoksi Rajalan ja Vehkaperän toimittamat, heidän hakemustaan, täydentävät asiakirjat,
2. toteaa, että 12.2.2023 kokoontunut valmisteluryhmä esittää maakuntahallitukselle Mirja Vehkaperän kutsumista haastatteluun ja esittää, että maakuntahallitus pitäisi ylimääräisen maakuntahallituksen kokouksen 27.2.2023, jolloin maakuntahallitus tekisi esityksen maakuntavaltuustolle maakuntajohtajan virkaan valittavaksi henkilöksi,
3. päättää kutsua Mirja Vehkaperän haastatteluun maakuntajohtajan virkaan. Haastattelu pidetään 16.2.2023 Pohjois-Pohjanmaan liiton tiloissa,
4. valtuuttaa haastatteluryhmän päättämään hakijan mahdollisesta osoittamisesta Eezy Personnelin toteuttamaan johtotason henkilöarviointiin,
5. päättää kutsua ylimääräisen maakuntahallituksen koolle sähköisenä kokouksena maanantaina 27.2.2023 klo 8.00.

Päätös

Päätettiin maakuntahallituksen puheenjohtajan esityksen mukaisesti.

Päivi Keisanen ilmoitti olevansa esteellinen asiassa (Hallintolaki 28 §, 1kohta) ja poistui kokouksessa asian käsittelyn ajaksi.

Lauri Nikula saapui kokoukseen tämän asiakohdan käsittelyn aikana klo 10.18 ja Mari-Leena Talvitie klo 10.24.

Liitteet

Liite 1 Hakuilmoitus maakuntajohtajan virka

Edunvalvonta-asiat

Mkh 13.02.2023 § 21

Asian esittely

- Valtion ja maakuntien aluekehittämisen keskustelut 8.-9.2.2023

Maakuntajohtajan esitys

Merkitään asiat tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Pohjoisen ohjelman ja Pohjois-Pohjanmaan liiton hallitusohjelmatavoitteiden vaikuttamistoimet

Mkh 13.02.2023 § 22

396/00.02.01/2022

Asian esittely

Pohjoinen ohjelma on pohjoisen toimijoiden yhteinen aloite valtioneuvostovetoiseksi ohjelmaksi, joka tulee kirjata seuraavaan hallitusohjelmaan. Se vahvistaa Suomen geopoliittista asemaa ja kestäväää kasvua hyödyntämällä pohjoisen osaamista, energiaa, logistiikkaa, luonnonvaroja ja ainutlaatuista asennetta. Valtioneuvostotason ohjelma tarvitaan, sillä kyseessä on valtioiden välinen yhteistyö pohjoisen Suomen, Ruotsin ja Norjan välillä. Pohjoisen Suomen elinvoiman säilyttäminen on geopoliittisesti tärkeää, ja pohjoisen investoinnit ja energiatuotanto ovat mittakaavaltaan kansallisesti merkittäviä.

Sen lisäksi, että Pohjois-Pohjanmaan liitto yhdessä pohjoisen toimijoiden kanssa esittää hallitusohjelmaan kirjausta Pohjoisesta ohjelmasta, Pohjois-Pohjanmaan liitto on koonnut yhteen maakunnan kehittämisen kannalta tärkeät vaikuttamistavoitteet hallitusohjelmaan 2023–2026 maakuntahallituksen linjausten pohjalta.

Maakuntajohtaja Markus Erkkilä esittää ajankohtaisen Pohjois-Pohjanmaan liiton edunajamisen tilanteen.

(Valmistelija: maakuntajohtaja Markus Erkkilä, p. 040 685 4045)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus päättää esittää maakuntavaltuustolle, että se käsittelee Pohjois-Pohjanmaan liiton hallitusohjelmatavoitteiden vaikuttamistoimet tilannekatsauksena.

Päätös

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että se käsittelee Pohjois-Pohjanmaan liiton hallitusohjelmatavoitteiden vaikuttamistoimet tilannekatsauksena.

Liitteet

Liite 2 Pohjoinen ohjelma

Liite 3 Pohjois-Pohjanmaan liiton tavoitteet hallitusohjelmaan

Valtion väyläverkon investointiohjelma vuosille 2024–2031

Mkh 13.02.2023 § 23

65/00.07.03/2023

Asian esittely

Väylävirasto on laatinut osana Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (Liikenne 12) toimeenpanoa järjestyksessään kolmannen valtion väyläverkon 8-vuotisen investointiohjelman.

Investointiohjelmassa esitetään lähivuosien tärkeimmät liikenneinfrahankkeet, jonka talouskehysten määrittelee Liikenne 12 -suunnitelma. Vuosia 2024–2031 koskeva investointiohjelma on Väyläviraston tietoon perustuva ehdotus uusien rata-, maantie- ja vesiväylähankkeiden toteuttamisesta ja niiden vaikutuksista. Väyläverkon investointiohjelma sisältää kehittämishankkeita, isoja peruskorjaushankkeita ja hankekokonaisuuksia sekä pienempiä parantamishankkeita. Eduskunta päättää investointiohjelman kehittämishankkeiden toteuttamisesta. Investointiohjelman toteutumista seurataan vuosittain ja seurannan tuloksia hyödynnetään investointiohjelman vuosittaisessa päivityksessä.

Väylävirasto pyytää avoimella lausuntopyynnöllä vuosittain päivitettävästä investointiohjelmasta lausuntoja, jonka kautta erilaiset vaikutukset ja tieto tulee näkyväksi. Virasto pyytää lausuntoja 28.2.2023 mennessä. Väylävirasto pyytää tarkastelemaan investointiohjelman luonnosta erityisesti seuraavien kysymysten kautta:

1. Onko mielestänne investointiohjelmassa kokonaisuutena onnistuttu vastaamaan sille asetettuihin tavoitteisiin ja muuttuneeseen toimintaympäristöön?
2. Ovatko investointiohjelman perustelut vaikutusten kautta tasapuoliset ja selkeät?
3. Miten muuttaisitte investointiohjelmaa Liikenne 12 mukaisen liikennemuotokohtaisen talouskehysten puitteissa ja miten perustellette muutosten paremmat vaikutukset?
4. Miten kehittäisitte investointiohjelman laatimisen prosessia, sen päivittämistä ja seurantaa?
5. Minkä investointiohjelman ulkopuolisten kohteiden suunnittelua tulisi vaikuttavuuden perusteella edistää lähivuosina investointiohjelman tulevia päivityskierroksia varten?
6. Miten muuten haluatte kommentoida investointiohjelmaa?

Väylävirasto pyytää toimittamaan lausunnot Lausuntopalvelun kautta.

Luonnos valtion väyläverkon investointiohjelmaksi vuosille 2024–2031 on esityslistan liitteenä. Valmistelumateriaali lähetetään maakuntahallituksen jäsenille sähköpostitse ennen kokousta. Asia esitellään kokouksessa.

(Valmistelija: vs. suunnittelujohtaja Ilpo Tapaninen, puh. 050 301 7546)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus käy lähetekeskustelun luonnoksesta valtion väyläverkon investointiohjelmaksi vuosille 2024–2031 ja valtuuttaa liiton toimiston viimeistelemään lausunnon lähetekeskusteluun pohjautuen ja valmistelemaan kannanoton asiassa.

Päätös

Hyväksyttiin maakuntajohtajan esityksen mukaisesti.

Liitteet

Liite 4 Väyläverkon investointiohjelma 2024-2031 Luonnos

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava, valmisteluvaiheen palautekooste, yleisvastine ja etenemisaikataulu

Mkh 11.10.2021 § 129

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan uudistamisen ja päivittämisen tarvetta aiheuttavat useat kansainväliset, valtakunnalliset ja maakunnalliset strategiat ja poliittiset linjaukset sekä lainsäädännön muutokset. Ilmastonmuutos on vahvana teemana kaikessa valtakunnallisessa päätöksenteossa, ja ilmastonmuutoksen hillintä edellyttää uusiutuvien energiamuotojen käyttöön ottamista. Myös valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on uudistettu. Monien merkittävien hankkeiden, kuten liikenne-, infrastruktuuri- sekä muiden suurhankkeiden toteuttamisen edellytyksenä on ajan tasalla oleva maakuntakaava.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan laatiminen on ohjelmoitu toteutettavaksi vuosina 2021-2023. Pohjois-Pohjanmaa on mukana energiamurroksessa, joka edellyttää uusia energian tuottamisen, varastoinnin ja siirron ratkaisuja. Ilmastonmuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen kannalta energia on keskeinen alueidenkäyttöllinen kysymys, johon sisältyy sekä energian tuotantoon että kulutukseen liittyvä alueidenkäytön yleispiirteinen ohjaus. Ilmastomaakuntakaava käsittelee koko maakunnan alueidenkäyttöä ja sen suunnitellut pääteemat ovat:

Aluerakenne ja saavutettavuus (kansallinen alueidenkäytön kehityskuvatyo ja aluerakennetyo)

- Liikennejärjestelmä ja logistiikka-alueet (LJ-työ, infrahankkeet, edunvalvonta, Oulun seudun Kehityskuva 2030+)
- Energiantuotanto, varastointi ja siirto (TUULI-hanke ja erillisselvitys)
- Viherrakenne ja ekosysteemipalveluiden tarkastelu (TUULI-hanke)
- Energiamurroksen vaikutukset maankäytön suunnitteluun ja ilmastovaikutusten arviointi (Pohjois-Pohjanmaan energiamurros ja ilmastovaikutusten arviointi maakuntakaavassa on maakuntaohjelman 2022-2025 Kestävästi kasvava Pohjois-Pohjanmaa -teeman kärkihanke)

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 62 § mukaan kaavoitusmenettely tulee järjestää ja suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehdoista kaavaa valmisteltaessa tiedottaa niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään

(osallinen), on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.

MRL:n 63 § mukaisesti laaditussa Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS) esitetään suunnitelma kaavan laatimisessa noudatettavista osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä vaikutusten arvioinnista. Lisäksi esitetään tietoja maakuntakaavan lähtökohdista, tavoitteista, laadittavista selvityksistä ja aikataulusta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on esityslistan liiteaineistona. Suunnitelmaa päivitetään kaavoituksen edetessä siten, että se on jatkuvasti ajan tasalla, ja asiakirjan ajantasaisuudesta voi myös antaa palautetta.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan vireilletulosta kuulutetaan ja OAS asetetaan julkisesti nähtäville ja siitä pyydetään osallisten lausunnot ja mielipiteet.

(Valmistelijat: suunnittelujohtaja Ilpo Tapaninen p. 050 301 7546 ja kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi p. 040 685 4015)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus päättää

1. käynnistää Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan laatimisen ja kuuluttaa kaavan vireilletulosta
2. asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville
3. pyytää lausunnot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta
4. valtuuttaa liiton toimiston tekemään asiakirjaan mahdollisia teknisiä korjauksia.

Päätös

Hyväksyttiin maakuntajohtajan esityksen mukaisesti.

joka sisältää maakunnan liiton toimiston suunnittelu- ja osaaminen -vastuualueen laatimat vastineet on asiakohdan liitteenä. Hyväksytty vastineraportti toimitetaan tiedoksi palautteen antajille.

(Valmistelija: kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi p. 040 685 4015)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus päättää hyväksyä Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annetut vastineet vaihemaaakuntakaavan jatkovalmistelun pohjaksi.

Päätös

Hyväksyttiin maakuntajohtajan esityksen mukaisesti.

Mkh 23.05.2022 § 75

Asian esittely

Maakuntahallitus kävi kokouksessaan 25.4.2022 (§ 56) lähetekeskustelun käynnissä olevan TUULI-hankkeen (Kestävä tuulivoimarakentaminen Pohjois-Pohjanmaalla) sijainninhajausmallista ja alustavista tavoitteista energia- ja ilmastovaihemaaakuntakaavan jatkovalmisteluun. Valmistelutyötä on jatkettu tältä pohjalta. Maakuntahallitus on käsitellyt TUULI-hankkeessa valmistuneita selvityksiä 20.12.2021 (työpaketit 3a, 3b, 3c ja 4). Hankkeen visiotyö (työpaketti 1) valmistuu syksyllä 2022. TUULI-hankkeen alkuvaiheessa sisältöä esiteltiin maakuntahallitukselle 17.2.2020 otsikolla Kestävän tuulivoiman edistäminen, ja maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö puolsi hankehakemuksen EAKR-rahoitusta 3.6.2020. TUULI-hankkeessa on tehty aktiivista sidosryhmä- ja kuntayhteistyötä. Monisyisen kaavaprosessia edeltävän ja vaihemaaakuntakaavan aikana käytävän osallistamisen kautta maakunnan jäsenkunnilla ja eri toimijoilla on mahdollista sitoutua yhteisiin periaatteisiin ja tuulivoimarakentamista ohjaaviin suunnittelumääräyksiin.

Maankäyttö- ja rakennuslaissa (MRL) määritellään maakunnan liittoa sitovat maakunnan suunnittelun periaatteet. Maakuntakaava ohjaa yleispiirteisenä alueiden käyttöä koskevana suunnitelmana kuntatason yleiskaavalla ja asemakaavalla tapahtuvaa yksityiskohtaisempaa suunnittelua (MRL 32 § mom. 1). Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin (MRL 9 §). Selvitystarve määritellään

kaavaprosessin aikana lain mukaisten maakuntakaavan sisältövaatimusten perusteella (MRL 28 §). Maakuntakaavatasolla on kyse pitkän tähtäimen suunnittelusta, jota täsmennetään yksityiskohtaisessa suunnittelussa tehtävillä selvityksillä. Maakuntakaava ei ole suoraan rakentamista ohjaava kaava eikä tuulivoimalle soveltuvia sijainteja osoittava erityisominaisuusmerkintä suoraan rajoita muita toimintoja.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan tärkein taustaselvitys on käynnissä oleva TUULI-hanke, jossa tuotetaan uutta tietoa Pohjois-Pohjanmaan alueen soveltuvuudesta tuulivoimatuotantoon ja etsitään ratkaisuja toimialan ympäristökysymysten ratkaisemiseen. Tavoitteena on luoda edellytyksiä tuulivoima-alan kehittymiselle ja siten päästöttömän sähköntuotannon lisäämiselle Pohjois-Pohjanmaan alueella kestävä kehityksen eri näkökulmat huomioon ottaen. Hankkeen tuloksena voidaan esittää Pohjois-Pohjanmaan tuulivoimapotentiaali sekä maakunnallinen näkemys tuulivoimarakentamiseen parhaiten soveltuvista alueista. Sähkönsiirtoa on tarkasteltu omana kokonaisuutenaan (työpaketti 4). TUULI-hankkeen sijainninhjausmallissa (työpaketti 2) on tunnistettu tuulivoimarakentamiseen soveltuvia alueita ja määritelty alueita, jotka ovat mahdollisia tulevaisuuden tuulivoima-alueita. Menetelminä on käytetty paikkatietoanalyysiä, jossa on suljettu suoja-/puskurivyöhykeanalyysillä pois tuulivoimatuotantoon soveltumattomat alueet, joilla on selkeitä sijoittumisen esteitä. Poissulkevan analyysin jälkeen jäljelle jääneet alueet ovat edenneet jatkotarkasteluun. Alueita ja mahdollisesti toteutuvan tuulivoimarakentamisen vaikutuksia on tarkasteltu huomioiden ympäristölliset, sosiaaliset ja teknistaloudelliset näkökulmat. Näitä ovat mm. puolustusvoimien toimintaan liittyvät vaikutukset, kuntien ja kaupunkien antama palaute alueista, paliskuntien sidosryhmäkuulemisessa saadut kommentit poronhoidon kannalta tärkeistä alueista sekä sähkönsiirtoverkkoon ja -kapasiteettiin, maaperään ja tieverkkoon liittyvät ominaisuudet. Sijainninhjausmallin tavoitteena on kartoittaa uusia tuulivoima-alueita, joten esille nousseista alueista rajattiin pois ne alueet, joille on toteutettu tuulivoimapuisto. Lisäksi pois rajattiin ne alueet, joille on laadittu tuulivoimayleiskaava tai joille voimalat ovat jo saaneet rakennusluvut. Nämä alueet esitetään vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheessa laadittavalla tuulivoima- ja sähkönsiirtokokonaisuutta esittävällä teemakartalla.

TUULI-hankkeen aikana on toteutettu kattavat vuorovaikutusmenettelyt, ja eri sidosryhmien näkemykset on huomioitu lopputuloksessa. Hankkeen aikana käydyt menettelyt eivät kuitenkaan korvaa maakuntakaavaprosessin aikana toteutettavaa vuorovaikutusta. Maakuntakaavoituksen jälkeen alueiden lopullinen toteutus ratkaistaan kuntakaavoituksessa ja YVA-menettelyissä. Myös hankesuunnitteluvaiheessa on tärkeää kiinnittää huomioita kattavaan vuorovaikutukseen. Paikallistasolla on tärkeä huolehtia siitä, että myös tuulivoimarakentamiselta vapaita alueita jää riittävästi. Alueita tarvitaan myös muulle maankäytölle ja esimerkiksi virkistyskäyttöön. Se, ettei alueita osoiteta liiallisesti samalle maankäyttömuodolle, parantaa myös alueiden muuntojoustavuutta eli kykyä reagoida ympäristössä tapahtuviin muutoksiin. Tuulivoimarakentamisessa on hyvä tavoitella valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden

mukaisesti keskitettyjä usean voimalan yksiköitä. Tulevaisuudessa vetytalous voi entisestään lisätä tarvetta tuulivoimarakentamiselle. Myös maailmanpoliittisesta tilanteesta aiheutuvat huoltovarmuustavoitteet lisäävät tarvetta toteuttaa uusiutuvaa kotimaista energiaa hajautetusti. Sähkönsiirto on yksi keskeinen alueiden toteuttamiseen vaikuttava tekijä. Tämänhetkinen sähkönsiirron kapasiteetti vaihtelee maakunnan eri osissa, ja sähkönsiirtoverkkoa olisi tärkeä saada lähitulevaisuudessa vahvistettua kapasiteetiltaan heikoilla alueilla.

TUULI-hankkeen selvitysten ja sijainninhjausmallin tulokset ovat maakuntakaavakartalla ja muissa kaava-asiakirjoissa esitettävän tuulivoimaohjauksen lähtökohtina. Sijainninhjausmallissa on tunnistettu merkittävä määrä potentiaalisia uusia tuulivoima-alueita Pohjois-Pohjanmaan maakunnan alueelta. Selvitystyö toimii yhdessä muiden TUULI-hankkeen työpakettien kanssa maakuntakaavan taustaselvityksenä. Alueiden osoittaminen ja rajaukset tarkentuvat maakuntakaavaprosessissa. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnokseen poimitaan sijainninhjausmallin ja jatkoarvioinnin mukaan toteutumiskelpoisimpia alueita. Maakuntakaava-aineistossa juridista painoarvoa omaavat ratkaisut esitetään kaavakartalla, kaavamerkinnoissä ja -määräyksissä (MRL 29 §). Tätä oikeusvaikutteista kaava-aineistoa taustoittaa selostus, jossa esitetään kaavan tavoitteiden, eri vaihtoehtojen ja niiden vaikutusten sekä ratkaisujen perusteiden arvioimiseksi tarpeelliset tiedot siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään (MRA 9 § ja 10 §). Kaava-aineistoa voidaan lisäksi havainnollistaa selostuksen liitteeksi tulevilla teemakartoilla. Tulevassa Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan valmisteluaineistossa esitetään tuulivoiman ja sähkönsiirron kokonaisuus erillisellä teemakartalla.

Maakuntakaavassa esitettävien merkitykseltään seudullisten tuulivoima-alueiden rajausta on luonteeltaan osa-alueen erityisominaisuutta kuvaava merkintä. Erityisominaisuuksia osoittavat merkinnät voivat olla päällekkäisiä muiden kaavamerkintöjen kanssa, jolloin maankäytön eri toiminnot limittyvät toisiinsa. Pohjois-Pohjanmaan lainvoimaisissa ensimmäisessä ja kolmannessa vaihemaakuntakaavassa on käytetty merkintöjä tv-1 (maatuulivoima) ja tv-2 (merituulivoima). Maakuntakaavamääräyksissä on lisäksi annettu kaikkea maakunnassa tapahtuvaa tuulivoimasuunnittelua ohjaavia yleisiä suunnittelumääräyksiä tuulivoimaloiden rakentamisesta. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnoksessa kaavakartalle tuodaan uusi merkintä tv-3, jolla esitetään tietyin reunaehdoin mahdolliset seudullisesti merkittävät tuulivoima-alueet. Myös tuulivoimaloiden yleistä suunnittelumääräystä täydennetään tarvittaessa. Vaihemaakuntakaavan valmisteluaineisto käsitellään maakuntahallituksen 21.6.2022 kokouksessa, maakuntavaltuustolle energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kokonaisuutta esitellään 13.6.2022 kokouksen yhteydessä. Vaihemaakuntakaava etenee ehdotusvaiheeseen loppuvuodesta 2022, jolloin laaditaan maisemaselvitys, maakotkan elinympäristömalliselvitys ja liikennöitävyys-/erikoiskuljetuspalvelus sekä arvioidaan tuulivoima-alueiden yhteisvaikutukset.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ohjausvaikutus ja periaatteet esitellään

maakuntahallituksen kokouksessa. Esityslistan liitteenä ovat TUULI-hankkeen sijainninhjausmallin raportti, kohdekuvausesimerkkejä ja sijainninhjausmallin karttaesitykset. Merituulivoiman osalta aineisto tarkentuu valmisteluvaiheen kuulemiseen.

(Valmistelijat: suunnittelujohtaja Markus Erkkilä p. 040 685 4045, ympäristöpäällikkö Erika Kylmänen p. 040 685 4041 ja kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi p. 040 685 4015)

Maakuntajohtajan esitys

- 1) Maakuntahallitus päättää hyväksyä esitetyt periaatteet Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaaakuntakaavan valmisteluvaiheen jatkovalmistelun pohjaksi.
- 2) Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että se merkitsee tilannekatsauksen tiedoksi.

Päätös

Maakuntahallitus

- 1) hyväksyi esitetyt periaatteet Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaaakuntakaavan valmisteluvaiheen jatkovalmistelun pohjaksi ja
- 2) esittää, että maakuntavaltuusto merkitsee tilannekatsauksen tiedoksi.

Maakuntavaltuusto 13.06.2022

Maakuntahallituksen esitys

Maakuntavaltuusto merkitsee tilannekatsauksen tiedoksi.

Päätös

Maakuntavaltuusto merkitsi tilannekatsauksen tiedoksi.

Valtuutettu Jenna Simula poistui tämän asian käsittelyn aikana klo 12.38, Juha Hänninen klo 13.01 ja Suvi Helanen klo 13.07.

Mkh 21.06.2022 § 97

Asian esittely

Kaavaprosessi on edennyt valmisteluvaiheen kuulemiseen. Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnosasiakirjat ja valmisteluvaiheen keskeinen selvitysaineisto asetetaan MRL 62 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti nähtäville vähintään 30 vuorokauden ajaksi elosyyskuussa 2022. Kuulutus vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen kuulemisesta julkaistaan erikseen, ja samalla ilmoitetaan kaavan kuulemisen aikaisista esittelytilaisuuksista. Valmisteluaineisto on kuulemisaikana nähtävillä liiton toimistossa osoitteessa Poratie 5, Oulu.

Kaavaluonnoksesta pyydetään lausunnot kunnilta, viranomaisilta ja muilta osallisilta. Kuulutus ja nähtäville asetettava valmisteluaineisto tulevat [Pohjois-Pohjanmaan liiton verkkosivuille](#), ja sinne liitetään myös myös kaavan tärkeimmät taustaselvitykset. [TUULI-hankkeen verkkosivuilta](#) löytyy selvitysaineistojen lisäksi linkki [tarinakarttaan](#), joka havainnollistaa maakunnan tuulivoimarakentamisen tilannekuvaa ja TUULI-hankkeen työpakettien sisältöä.

Asiakohdan liiteaineistona ovat vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen kaavaluonnoskartta, siihen liittyvät merkinnät ja määräykset, osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavaselostus. Lisäksi informatiivisena oheisaineistona ovat maakuntakaavojen epävirallinen yhdistelmäkartta ja tuulivoiman teemakartta (Tuulivoima ja sähkönsiirto Pohjois-Pohjanmaalla 21.6.2022). Teemakartalla on esitetty Pohjois-Pohjanmaan kaikkien vaihemaakuntakaavojen tv-1, tv-2 ja tv-3 -merkinnät sekä toteutuneet, luvitetut ja vireillä olevat tuulivoimapuistohankkeet. Lisäksi teemakartalla esitetään Pohjois-Pohjanmaan rannikon linnuston päämuuttoreitti, puolustusvoimien tutkakompensaatioalue, sähkönsiirron kokonaisuus ja luonnon ydinalueita yhdistävä yleispiirteinen ekologinen yhteystarve -merkintä. Kaava-asiakirjoihin tehdään tarvittaessa teknisuontoisia tarkistuksia ja täydennyksiä ennen nähtävillepanoa.

(Valmistelijat: suunnittelujohtaja Markus Erkkilä p. 040 685 4045, kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi p. 040 685 4015 sekä suunnittelu- ja osaaminen vastuualueen asiantuntijat)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus päättää

1. hyväksyä Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan valmisteluaineiston (kaavaluonnoskartta, siihen sisältyvät merkinnät ja määräykset, kaavaselostus, päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma),

2. asettaa kaavaluonnoksen sekä sen valmistelu- ja oheisaineiston (TUULI-hankkeen selvitykset, Tuulivoima ja sähkönsiirto -teemakartta, maakuntakaavayhdistelmäkartta) nähtäville 8.8.-23.9.2022 ja
3. valtuuttaa liiton viraston tekemään nähtäville asetettaviin asiakirjoihin teknisiä tarkistuksia ja täydennyksiä.

Päätös

Käydyssä keskustelussa Mirka Väyrynen esitti Mika Antikan kannattamana, että Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntaavan valmistelu keskeytetään. Puheenjohtaja totesi, että koska asiasta on tehty kannatettu muutosesitys, asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti äänestysmenettelyksi kättennostoäänestyksen. Ensin käden nostivat he, jotka olivat maakuntajohtajan esityksen kannalla ja sen jälkeen he, jotka olivat Mirka Väyrysen muutosesityksen kannalla. Maakuntajohtajan esityksen puolesta äänestivät Jussi Ylitalo, Esa Aalto, Lauri Nikula, Marjut Lehtonen, Hanna Markkanen, Kaarina Kailo, Jari Nahkanen, Mikko Korkeakoski, Miika Heikkilä ja Sari Nurro. Mirka Väyrysen muutosesityksen puolesta äänestivät Mirka Väyrynen ja Mika Antikka. Äänin 10-2, maakuntajohtajan esitys pysyi voimassa.

Maakuntahallitus päätti

1. hyväksyä Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan valmisteluaineiston (kaavaluonnoskartta, siihen sisältyvät merkinnät ja määräykset, kaavaselostus, päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma). Esityslistan liitteenä olevia asiakirjoja päätettiin täydentää aurinkovoiman rakentamista koskevan yleisen suunnittelumääräyksen osalta.
2. asettaa kaavaluonnoksen sekä sen valmistelu- ja oheisaineiston (TUULI-hankkeen selvitykset, Tuulivoima ja sähkönsiirto -teemakartta, maakuntakaavayhdistelmäkartta) nähtäville 8.8.-23.9.2022 ja
3. valtuuttaa liiton viraston tekemään nähtäville asetettaviin asiakirjoihin teknisiä tarkistuksia ja täydennyksiä.

Kokous keskeytettiin tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 12.55.

Asian esittely

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen kuuleminen järjestettiin 8.8.-23.9.2022 (MKH 21.6.2022 § 97). Osalle lausunnon antajista myönnettiin jatkoaikaa, ja viimeiset palautteet saatiin vasta loppuvuodesta 2022. Palautetta saatiin yhteensä 124 osalliselta, näistä 23 jäsenkunnilta. Kaikilta viideltä naapurimaakuntaliitoilta saatiin lausunto ja muita pyydettyjä lausuntoja kirjattiin yhteensä 18 kappaletta. Kuulemisaikana saatiin 36 kuntalais- ja kansalaismielipidettä, osa yhteismielipiteinä. Muuta osallispalautetta saatiin yhdeksältä paliskunnalta, 12 yhdistykseltä, yhteisöltä tai jakokunnalta sekä 21 tuulivoimatoimijalta, osalta toimijoista saatiin useampi mielipide.

Valtaosa palautteen antajista koki maakuntakaavan tavoitteet ja kaavassa käsiteltävät sisältökokonaisuudet hyvin perustelluiksi ja tarpeellisiksi, toki vastakkaistakin palautetta saatiin. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan teemoja pidettiin yleisesti ajankohtaisina. Palautetta saatiin kaikista vaihemaakuntakaavan luonnoksessa käsitellyistä teemoista.

Maakuntahallitus käsittelee palautekoosteen ja yleisvastineen kokouksessaan 13.2.2023 ja käy asiasta lähetekeskustelun. Esityslistan liitteenä on palautekooste (lausunnot ja mielipiteet), palautteen teemakohtainen tiivistelmä ja yleisvastine sekä päivitetty etenemisaikataulu. Mielipiteitä jättäneiden yksityishenkilöiden nimet ja kiinteistötunnukset on henkilötietolain nojalla poistettu vastineraportin julkisesta versiosta, samoin on poistettu palautteessa salaisiksi ilmoitetut tiedot. Maakuntahallituksella on mahdollisuus tutustua myös alkuperäiseen palautteeseen.

Maakunnan suunnittelun ja osaamisen vastuualue jatkaa palautteen käsittelyä ja vastineiden laatimista selvitysten, työneuvotteluiden sekä tapauskohtaisten tarkastelujen sekä vaikutusten arvioinnin kautta. Saatu palaute huomioidaan tapauskohtaisesti tarkemmissa vastineissa, jotka käsitellään maakuntahallituksessa myöhemmin. Vaihemaakuntakaava etenee maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaiseen (MRA 13 §) ehdotusvaiheen viranomais- ja kuntakuulemiseen syksyllä 2023. Toinen viranomaisneuvottelu järjestetään loppuvuodesta 2023, ja julkinen ehdotusvaiheen kuuleminen alkuvuodesta 2024. Tavoitteena on saada vaihemaakuntakaava hyväksymiskäsittelyyn maakuntahallitukseen ja -valtuustoon touko-kesäkuussa 2024.

(Valmistelija: kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi p. 040 685 4015)

Maakuntajohtajan esitys

Merkitään Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaiheen palautekooste, yleisvastine ja päivitetty etenemisaikataulu tiedoksi ja maakuntahallitus käy lähetekeskustelun jatkotyöstä.

Päätös

Hyväksyttiin maakuntajohtajan esityksen mukaisesti.

Jenna Simula poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 12.12.

Liitteet

Liite 5 Palautekooste ja yleisvastine energia- ja ilmastovaiHEMAAKUNTAKAAVA Luonnosvaihe

Selvitys: Tuulivoimarakentamisen vaikutukset Pohjois-Pohjanmaan maakotkapopulaatioon

Mkh 13.02.2023 § 25

547/05.02.00/2021

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan liitossa on käynnissä TUULI-hanke, jonka tuloksena voidaan esittää Pohjois-Pohjanmaan tuulivoimapotentiaali sekä maakunnallinen näkemys tuulivoimarakentamiseen parhaiten soveltuvista alueista. Hankkeen päätyö valmistui keväällä 2022. TUULI-hankkeen aiemmat taustaselvitykset ovat valmistuneet joulukuussa 2021 ja ne on esitelty maakuntahallituksen kokouksessa 20.12.2021 § 177. TUULI-hankkeen sijainninhajausmalli on valmistunut kesäkuussa 2022 ja sitä on esitelty maakuntahallituksen kokouksissa 25.4.2022 § 56 ja 23.5.2022 § 75.

TUULI-hankkeen aikana on noussut esiin tarve selvittää mahdolliset tuulivoimarakentamisen vaikutukset maakotkapopulaatioihin. Maakotkaselvitys sisältyy TUULI-hankkeen työpakettiin 3 (luonto- ja ympäristöselvitykset). Selvityksen on laatinut biologi FM Hannu Tikkanen. Työtä on ohjannut ohjausryhmä, johon on kuulunut asiantuntijoita Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksesta, Metsähallituksesta ja Pohjois-Pohjanmaan liitosta.

Taustaa

Maakotka (*Aquila chrysaetos*) on vaarantunut (VU), erityisesti suojeltava, rauhoitettu, lintudirektiivin liitteen I laji. Tuulivoimahankkeiden volyymin kasvu ja painopisteen suuntautuminen sisämaahan on johtanut siihen, että maakotka ja tuulivoima tulevat kilpailemaan jatkossa samoista alueista.

Maakotkan riskialttius tuulivoimatuotannon vaikutuksille johtuu tuulivoimalle altistuvien reviirien suuresta osuudesta sekä lajin ekologisista ominaisuuksista. Maakotkan herkkyyteen vaikuttavia tekijöitä ovat mm. saalistusreviirien laajuus, lajin herkkyys ihmistoiminnan aiheuttamille häiriöille, petolintujen tunnettu riski törmätä tuulivoimaloihin, alhainen vuosittainen poikastuotto ja kannan elinkelpoisuuden riippuvuus aikuisten yksilöiden pitkäikäisyydestä. Jo vähäinen lisäkuolleisuus heikentää kannan elinkykyä. Maakotkaselvityksestä julkaistaan julkinen versio, ja tarkempi selvitys tulee viranomaisten käyttöön.

Menetelmät

Tarkastelun kohteena olivat kaikki 251 TUULI-hankkeen potentiaalisiksi tuulivoima-alueiksi valikoituneet alueet (kyllä-, ehkä- ja ei-alueet) sekä rakennetut ja luvitetut tuulivoimapaistot. Sijainninhajausmallin mukaisille tuulivoima-alueille luotiin teoreettiset voimalapaikat hilamallilla

(teoreettinen maksimimäärä, voimaloiden väli 800 m). Rakennetuilla ja luvitetuilla alueilla on käytetty kaavojen mukaisia voimalapaikkaoja (4/2022).

Tausta-aineistoina olivat Metsähallituksen seurantatiedot pesäpaikoista ja poikastuotosta (mm. Ollila 2008, 2018, 2021) sekä kirjallisuustiedot. Lentomääräarvion menetelmänä on käytetty vertaisarvioitua elinympäristö- ja lentosummamallinnusta pesiville linnuille (Tikkanen ym. 2018, mallin päivitys Tikkanen ym. 2022). Analyysityökaluna ko. tutkimuksessa oli logistinen regressioanalyysi. Törmäysriskianalyysit on tehty voimalapaikkakohtaisesti Bandin ns. tilamallilla (Band ym. 2007), mikä on Suomessa laajalti käytössä YVA-hankkeissa. Populaatiomallinnus tehtiin matriisimallilla. Menetelmät ovat yhteneväiset toteutettujen YVA-hankkeiden ja Metsähallituksen (2022) ”Hyvät käytännöt maakotkalle aiheutuvien vaikutusten arviointiin –esimerkkiraportti Nimettömänkankaan tuulivoimahankkeesta” –julkaisun kanssa.

<https://julkaisut.metsa.fi/assets/pdf/lp/Asarja/a241.pdf>

Tässä selvityksessä tarkasteltiin seudullisten tuulivoima-alueiden **kokonaisvaikutuksia** Pohjois-Pohjanmaan maakotkakantaan sekä annettiin suosituksia maankäytön suunnitteluun, jotta maakotkat voitaisiin ottaa huomioon sekä tuulivoimahankkeita suunniteltaessa että maakuntaakaavaa laadittaessa. Työssä keskityttiin 1) voimaloiden aiheuttamien törmäysriskien ja niiden populaatiotason vaikutusten arviointiin sekä 2) vaikutuksiltaan siedettävien voimalapaikkojen määrien ja sijaintien haarukointiin.

Tulokset

Pohjois-Pohjanmaalla on 89 maakotkareviiriä, joista 82:lle reviiirin alueelle sijoittuu rakennettu, kaavoitettu, vireillä oleva hanke tai TUULI-hankkeen sijainninhjausmallin mukainen potentiaalinen tuulivoima-alue. Jo rakennettujen, kaavoitettujen ja vireillä olevien hankkeiden (huhtikuun 2022 tilanne) voimalapaikkojen yhteenlaskettu riski jää alle maakunnallisen riskirajan, mutta reviiirikohtaisessa tarkastelussa riskiraja ylittyy useilla reviiireillä.

Käytännössä maakuntakaavassa esitetyt seudullisesti merkittävät tuulivoima-alueet voivat osaksi sijaita maakotkareviirillä, mutta tarkemmassa suunnittelussa ja tarkemmalla vaikutusten arvioinnilla voidaan lieventää vaikutuksia tuulivoimaloiden tarkemmalla sijoittelulla.

Selvityksessä todetaan, että mikäli **kaikki** rakennetut, luvitetut/kaavoitetut ja sijainninhjausmallin mukaiset potentiaaliset tuulivoima-alueet huomioidaan, niin laskennallinen kriittinen raja törmäysriskille (0,08) ylittyy useimmilla reviiireillä. Kaikkien tuulivoimapaikkojen kumulatiiviset yhteisvaikutukset selvitysalueen kotkapopulaatioon muodostuvat merkittäväksi laskennallisen lisäkuolleisuuden ylittäessä yli kaksinkertaisesti kriittisen määrän.

Suosituksien tuulivoimarakentamisen suunnitteluun

Maakunnallista kavasuunnittelua on suositeltavaa viedä siihen suuntaan, että hankkeita ohjattaisiin nykyistä tehokkaammin kotkien ydinreviireiden ulkopuolelle ja ettei tulevia hankkeita suunniteltaisi todennäköisesti vaikutuksiltaan merkittäville alueille. Tämä on tärkeää sekä hankkeiden jouhevan etenemisen, että lajin suojelun kannalta.

Varovaisuusperiaatteen mukaisesti on tärkeää, että maakuntakaavojen tuulivoimala-alueiden rajauksissa ja kaavamääräyksissä huomioidaan arvioinnin tulokset sekä reviiri- että maakuntakohtaisesti varmistuen siitä, että kaavaratkaisuista ei aiheudu merkittäviä yhteisvaikutuksia maakotkalle kummallakaan aluetasolla.

Ohjausvaikutuksen kannalta suositeltavaa on, että tarkemmassa suunnittelussa kaavarajaukset suunnitellaan siten, ettei selvityksen mukaisia riskialttiita voimalapaikkoja lähtökohtaisesti sisällytetä rajauksiin.

Energia- ja ilmastovaihekaavon ehdotusvaiheeseen laaditaan vielä maisemaselvitys, joka valmistuu huhtikuussa 2023. Lisäksi arvioidaan tuulivoima-alueiden yhteisvaikutukset.

(Valmistelija: ympäristöpäällikkö Erika Kylmänen, puh. 040 685 4041)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus merkitsee TUULI-hankkeen maakotkaselvityksen tiedoksi.

Päätös

Merkittiin TUULI-hankkeen maakotkaselvitys tiedoksi.

Mari-Leena Talvitie poistui kokouksesta tämän asiakohdan aikana klo 12.18 ja Tuomas Okkonen klo 12.48.

Liitteet

Liite 6 Tuulivoiman vaikutukset Pohjois-Pohjanmaan maakotkiin

Sisäinen tarkastus vuonna 2022

Mkh 13.02.2023 § 26

217/00.05.01/2022

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan liiton hallintosäännön 66 §:ssä määrätään sisäisen tarkastuksen tehtävistä. Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi maakuntahallitukselle sekä maakuntajohtajalle.

Maakuntahallitus on antanut päätöksellään 14.3.2022 § 40 Pohjois-Pohjanmaan liiton sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen, jossa määritetään tarkemmin sisäisen tarkastuksen toiminta ja toteutustapa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointiprosessi toteutetaan vuosittain tarkastussuunnitelman mukaisesti. Maakuntajohtaja hyväksyy sisäisen tarkastuksen vastuuhenkilön laatiman tarkastussuunnitelman. Sisäinen tarkastus voidaan kohdentaa vuorovuosin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan eri osa-alueisiin, eikä organisaation koko toimintaa ole välttämätöntä tarkastaa vuosittain.

Maakuntajohtajan 29.4.2022 hyväksymässä sisäisen tarkastuksen suunnitelmassa vuodelle 2022 on määritetty tarkastuksen kohteiksi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaisten riskienhallintasuunnitelmien laadinta, sekä maakunnan liiton hankinnat. Sisäisen tarkastuksen raportti vuodelta 2022 on laadittu tarkastussuunnitelman mukaisesti ja vs. maakuntajohtaja on hyväksynyt sen 3.2.2023.

(Valmistelija: sisäisen tarkastuksen vastuuhenkilö, hallinnon kehittämispäällikkö Elmo Nuutinen, p. 040 685 4031.

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus merkitsee sisäisen tarkastuksen raportin vuodelta 2022 tiedoksi.

Päätös

Merkittiin sisäisen tarkastuksen raportti vuodelta 2022 tiedoksi.

Hanna Markkanen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 12.58.

Liitteet

Liite 7 Sisäisen tarkastuksen raportti 2022

Alueellisen liikuntaneuvoston jäsenmuutos

Mkh 13.02.2023 § 27

46/00.07.00/2023

Asian esittely

Maakuntahallitus nimesi 16.12.2019 § 191 jäsenet alueelliseen liikuntaneuvostoon toimikaudeksi 2020–2023. Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntien liitojen kesken on sovittu, että Pohjois-Pohjanmaan liitto nimeää neuvostoon yhdeksän jäsentä. Alueellisen liikuntaneuvoston toimikausi on neljä vuotta. Liikuntaneuvoston jäsenten tulee olla perehtyneitä liikuntapolitiikkaan tai liikunnan eri aloihin.

Maakuntahallitus nimesi 20.12.2021 § 182 Pohjois-Pohjanmaan edustajaksi alueelliseen liikuntaneuvostoon maakuntajohtaja Pauli Harjun.

Pauli Harju on 2.2.2023 tulleella sähköpostilla pyytänyt vapautusta alueellisen liikuntaneuvoston jäsenyydestä.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt liittoa nimeämään uuden jäsenen alueelliseen liikuntaneuvostoon jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

(Valmistelija: viestintä- ja hallintopäällikkö Arja Hankivaara, p. 050 322 5797)

Maakuntajohtajan sijaisen esitys

Maakuntahallitus

1. myöntää Pauli Harjulle eron alueellisen liikuntaneuvoston jäsenyydestä
2. nimeää uuden edustajan Pohjois-Pohjanmaan edustajaksi alueelliseen liikuntaneuvostoon.

Päätös

Maakuntahallitus

1. myönsi Pauli Harjulle eron alueellisen liikuntaneuvoston jäsenyydestä
2. nimesi uudeksi edustajaksi Pohjois-Pohjanmaan alueelliseen liikuntaneuvostoon maakuntajohtaja Markus Erkkilän.

Pohjois-Pohjanmaan liiton edustajat Pohjois-Suomen neuvottelukunnassa, jäsenmuutos

Mkh 13.02.2023 § 28

46/00.07.00/2023

Asian esittely

Maakuntahallitus nimesi 22.11.2021 § 163 Pohjois-Pohjanmaan liiton edustajat Pohjois-Suomen neuvottelukuntaan.

Tasa-arvolaki ei koske Pohjois-Suomen neuvottelukuntaa, koska se ei käytä julkista valtaa vaan on liittojen keskinäinen yhteistyöelin.

Liiton toimistossa tapahtuneiden henkilömuutosten johdosta on tarpeen päivittää edustajat Pohjois-Pohjanmaan liiton viranhaltijoiden osalta.

Pohjois-Suomen neuvottelukuntaan nimettyjen maakuntahallituksen ja -valtuuston puheenjohtajien osalta ei ole tullut muutoksia.

(Valmistelija: viestintä- ja hallintopäällikkö Arja Hankivaara, p. 050 322 5797)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus nimeää Pohjois-Suomen neuvottelukuntaan seuraavat Pohjois-Pohjanmaan liiton viranhaltijat:

Maakuntajohtaja Markus Erkkilä

Kehitysjohtaja Tiina Rajala

Suunnittelujohtaja Ilpo Tapaninen

Hallinto- ja henkilöstöjohtaja Riitta Pitkänen

Viestintä- ja hallintopäällikkö Arja Hankivaara

Pohjois-Pohjanmaan liiton asiantuntijat toimivat tarvittaessa neuvottelukunnassa esittelijöinä.

Päätös

Hyväksyttiin maakuntajohtajan esityksen mukaisesti.

Muutokset maakunnan yhteistyöryhmän kokoonpanossa

Mkh 13.02.2023 § 29

472/00.00.07/2021

Asian esittely

Maakuntahallitus nimeää maakunnan yhteistyöryhmän jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenet. (Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta 756/2021 19§),

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmän jäsen, Mika Pietilä on pyytänyt eroa ryhmän jäsenyydestä. Oulun sosialidemokraattinen piiri esittää hänen tilalleen Jari Männikköä Oulaisista.

STTK esittää, että maakunnan yhteistyöryhmän varajäsenen Harri Kastellin tilalle nimitetään Janne Lindström.

(Valmistelija: aluekehityspäällikkö Heikki Ojala, p. 050 433 3951)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus

1. myöntää Mika Pietilälle eron maakunnan yhteistyöryhmän jäsenyydestä
2. nimeää maakunnan yhteistyöryhmän jäseneksi Jari Männikön Oulaisista
3. nimeää Harri Kastellin tilalle maakunnan yhteistyöryhmään STTK ry:n varajäseneksi Janne Lindströmin.

Päätös

Maakuntahallitus

1. myönsi Mika Pietilälle eron maakunnan yhteistyöryhmän jäsenyydestä

2. nimesi maakunnan yhteistyöryhmän jäseneksi Jari Männikön Oulaisista

3. nimesi Harri Kastellin tilalle maakunnan yhteistyöryhmään STTK ry:n varajäseneksi Janne Lindströmin.

Tiedoksiantoasiat

Mkh 13.02.2023 § 30

Asian esittely

- Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat järjestävät läsnäolotapaamisen ja keskustelutilaisuuden suomalaisten europarlamentaarikkojen sekä Itä- ja Pohjois-Suomen kansanedustajien kanssa 23.2.2023 klo 9.00–11.00 Helsingissä, hotelli Presidentissä.
- Perifeeristen merellisten alueiden liiton (CPMR) Itämeren komission merityöryhmän puheenjohtajaksi on valittu maakuntahallituksen jäsen Sari Nurro ja arktisen sidostyöryhmän puheenjohtajaksi maakuntahallituksen jäsen Jari Nahkanen
- Kannanotto sähkösiirtoverkkojen kehittämiseksi ja haittavaikutusten vähentämiseksi
- Kannanotto koskien EU:n ennallistamisasetuksen 6. artiklaa

Maakuntajohtajan esitys

Merkitään asiat tiedoksi.

Päätös

Merkittiin asiat tiedoksi. Itä- ja Pohjois-Suomen europarlamentaarikkojen sekä Itä- ja Pohjois-Suomen kansanedustajien tapaamiseen 23.2.2023 Helsingissä osallistuu maakuntahallituksen puheenjohtajisto.

Maakuntajohtajan päätökset ajalta 7.1.-3.2.2023

Mkh 13.02.2023 § 31

Asian esittely

Maakuntajohtaja on tehnyt hallintosäännön ja maakuntahallituksen päätösvallan delegoinnin (mkh 6.11.2017 § 225, § 226, mkh 15.3.2021 § 42) perusteella oheiset toimeenpanopäätökset.

Maakuntajohtajan esitys

Merkitään tiedoksi. Maakuntahallitus ei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta.

Päätös

Päätettiin maakuntajohtajan esityksen mukaisesti.

Toimiston antamat lausunnot ajalta 7.1.-3.2.2023

Mkh 13.02.2023 § 32

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan liiton toimisto on antanut oheiset lausunnot.

Lausunto Oulun kaupungille Merijalin konttoria (Koskitie 18) koskevasta poikkeamishakemuksesta (Oulun kaupungin lausuntopyyntö (OUKA/643/2023) 19.1.2023)

Lausunto ympäristöministeriölle luonnoksesta Kansallisen luonnon monimuotoisuusstrategiaksi 2035 (Ympäristöministeriön lausuntopyyntö (VN/21836/2021) 14.12.2022, lausuntoaika 14.12.2022-27.1.2023)

Lausunto Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle Kärsämäen Halmemäen tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntopyyntö (POPELY/3027/2021) 9.12.2022)

Lausunto maa- ja metsätalousministeriölle arviomuistiosta saaristolain päivittämistarpeista (Maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntö 17.11.2022, VN/30787/2022)

Lausunto Kainuun ELY-keskukselle Puolangan ja Ristijärven Pieni-Paljakan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (Kainuun ELY-keskuksen lausuntopyyntö (KAIELY/791/2021) 8.12.2022)

Lausunto Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle Pudasjärven Yhteistuulen (Pärjä ja Kivari) tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntopyyntö (POPELY/3077/2020) 14.12.2022)

Lausunto Pudasjärven kaupungille Yhteistuulen Kivarin tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis ja arviointisuunnitelmasta (Pudasjärven kaupungin lausuntopyyntö 5.1.2023)

Lausunto Pudasjärven kaupungille Yhteistuulen Pärjän tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis ja arviointisuunnitelmasta (Pudasjärven kaupungin lausuntopyyntö 5.1.2023)

Maakuntajohtajan esitys

Merkitään toimiston antamat lausunnot tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Kokouksen päättäminen

Mkh 13.02.2023 § 33

Maakuntajohtajan esitys

Päätetään kokous.

Päätös

Maakuntahallituksen puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13.17.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 17, § 18, § 19, § 20, § 21, § 22, § 23, § 24, § 25, § 26, § 30, § 31, § 32, § 33

Muutoksenhakukielto

Päätökseen ei voi hakea muutosta, jos:

1. päätös koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa (Kuntalaki 136 §),
2. päätös koskee virka- ja työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista, ja asia voidaan saattaa ratkaistavaksi työtuomioistuimessa (TTL 1 § ja KVhl 50 § 2 mom).
3. laissa on säädetty muutoksenhakukiellosta asiassa tehtyyn päätökseen.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 27, § 28, § 29

Oikaisuvaatimusohjeet

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

1. se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
2. kuntayhtymän jäsenkunta tai kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan liiton kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kolmen päivän, ja käytettäessä kirjettä seitsemän päivän kuluttua tiedoksiannosta, jollei muuta näytetä.

Kuntayhtymän jäsenkunnan ja kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun viranhaltijapäätös tai pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Pohjois-Pohjanmaan liiton maakuntahallitus.

Poratie 5 A, 90140 Oulu.

Sähköpostiosoite: kirjaamo@pohjois-pohjanmaa.fi

Puhelinnumero: 040 6854000

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista torstaihin klo 8.00-16.00 ja perjantaisin klo 8.00-15.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan oikaisua
2. miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
3. millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.